

Gercek yaşam

Gözde Türkmen'in Bets
Are On ismini verdiği
bu fotoğraf bir maç
esnasında çekildi.

ÖKUMADAN
ÖNÇE SAVUNMA
POZİSYONU ALIN!

Full Contact isimli fotoğraf sergisinin en dikkat çeken fotoğraflarından biri. Kötü ruhlardan koruyan dövme ise dikkat çekici.

Dövüş sanatları arasında belki de en sert olanlarından biri Muay Thai. Çoğumuz için 'vurdulu kırdılı' olarak tanımlanabilecek bu dövüş sanatının arkasındaki gerçekler ise kendisi gibi biraz 'sert.' Küçük yaştaki çocukların dövüştürülmesinden kadın dövüşçülere kadar bir hayat biçimi olarak kabul edilen Muay Thai'nin katı dünyasına hoş geldiniz. ZEYNEP SİPAHİ FOTOĞRAFLAR: GÖZDE TÜRKKAN

Türkan, fotoğrafını çektiği çocuk yaşta dövüşçünün bu karesi için sergisinde Train Hard, Fight Easy adını kullandı.

Dövüş kamplarındaki çocuklar

Bazıları yenilmez olmak, bazıları sadece birine vurmak, bazıları kilo vermek ya da daha fit olmak ve yeni arkadaşlıklar edinmek için Muay Thai eğitimi alıyor. Muay Thai dövüşçüleri sert derileri ve acı ile yaralanmalara aldırılmalarıyla tanınıyorlar. Dövüşçüler kariyerleri boyunca yüz ve kafalarındaki kesiklerden vücutlarının çeşitli yerlerindeki kırık kemiklere kadar her şeyle başa çıkıyorlar. Çünkü dövüşler sırasında kafayı ya da vücudu ko-

ruyan herhangi bir kask veya giysi kullanılmıyor. Yetişkinler için bu kurallar geçerli olduğu kadar çocuklar için de aynları geçerli. Tayland'da altı ile sekiz yaşından itibaren çocuklar Muay Thai kamplarına aileleri tarafından gönderiliyorlar. Bu kamplar, çocuğun antrenmanlarından, kalacak yerinden ve yemesi içmesinden sorumlu oluyor. Belli bir seviyeye ulaşmalarının ardından da yaklaşık sekiz ile 10 yaşındayken, ilk dövüşlerine katılmaya başlıyorlar.

Her maç için bir bahis oynanıyor. Çocuk dövüşü kazandıysa takdirde o maç için yatırılan bahsin büyük bir kısmını kamp alıyor, geriye ka-

Fotografin ismi
Fleeting - Self.
Türkkan'ın antrenman
sonrasında mekik
çekerken, teriyle yerde
bıraktığı iz.

Full Contact sergisinin
en dikkat çeken
karelerinden biri.

Serginin bir diğer
dikkat çeken karesi. Bir
kadın dövüşçü...

Türkkan'ın Clinch adını
verdiği bu fotoğrafta
iki çocuk dövüşüyor.

lan çok cüzi bir miktarda ise çocuğun ailesine gönderiyorlar. Bu sayede çocuk çok küçük yaşta itibaren ailesinin geçimine katkıda bulunmaya başlıyor. Bu yüzden Muay Thai bir gelenek gibi nesilden nesile aktarılmasının yanı sıra elverişsiz ekonomik koşullardan dolayı da sürdürülen bir spor. Yoksul ailelerin çocuklarının dövüşmekten başka bir seçeneği maalesef yok. Küçükük çocukların ringe çıkıp

birbirlerini yaralamaları ve kalıcı zararlar vermeleri içten bile değil. Amerikalı yönetmen Todd Kellstein, bu konuyla ilgili çok kısa bir süre önce Buffalo Girls isimli bir belgesel hazırladı. Araştırması için çocukların dövüştüğü yaklaşık 300 maçı seyretti. "Dövüşçülerin hiçbirinin birbirine karşı merhameti yoktu. Rakibin bilinci yerinde olmasına rağmen saldırmaya devam ediyorlardı" diyor Kellstein,

hazırlayacağı belgesel için sekiz yaşında Muay Thai dövüşlerinde ödül sahibi olan Stam ve Pet adında iki kızın hayatından kesitler aldı. Belgesel bu iki küçük kızın Tayland'ın bir köyünde, ödül parasını kazanıp ailelerine yardım etmek için underground arenalarda düzenlenen dövüşlere katılmalarını konu alıyor. Çocukların ailelerine yardım etme isteği ve aynı zamanda da 'çocuk' olmalarının getirdiği ►

◀halleriyle arada kaldıkları bu ikilemi Buffalo Girls çok güzel anlatıyor. Belgeselin başında sekiz yaşındaki Stam 'Annemle babamı mutlu etmek için çok para kazanmak istiyorum' diyor. Yüzleri çocuksu masumiyetleriyle parlıyor. Diğer küçük çocuklar gibi güliyor ve oyun oynuyorlar, ne var ki üzerlerinde yaşamaları bile tehdit eden büyük bir sorumluluk var. Kendilerini koruyacak hiçbir şeyleri üzerlerinde yok, bir kask bile takmıyorlar ve ölümcül darbelerle bu yüzden açılıyor.

Muay Thai kamplarında eğitim alan dövüşçüler günün büyük bir kısmını eğitimde geçiriyorlar. Sabah beş buçukta uyanıp eğitim için hazırlanıyorlar. Önce 10 km'ye yakın bir koşu ardından da iki saat Muay Thai antrenmanı yapılıyor. Öğle yemeğinden sonra sıra uyku saatine geliyor. Öğle uykusu kampta zorunlu, çünkü harcadıkları enerjini geri kazanmaları için bu gerekli. Ardından yaklaşık beş kilometrelik bir koşu ve iki buçuk saat süren bir antrenman daha yapılıyor. Her antrenmanın sonunda sınav çekiliyor, dövüşçüler terlerini zeminde bırakıp akşam yemeğinden sonra uykuya gidiyorlar. Sadece Tayland'a özgü yemeklerle besleniyorlar. Bu yemekler biraz baharatlı olmakla beraber dövüşçüler için gerekli olan bütün vitamin ve proteinleri içinde barındırıyor.

Kamplarda yetişen küçük Muay Thai dövüşçülerinin tek hayali ise Bangkok'ta bulunan Lumpinee Stadyumundaki dövüşlere katılıp şampiyon olabilmek. Çünkü burada düzenlenen maçlara her yıl Muay Thai'nin en iyileri katılıyor. Profesyonel olarak dövüşmeye başladıkları anda hem maç çıkamak için onlara belli bir para veriliyor hem de kazandıkları takdirde oynanan bahisler üzerinden ayrı bir ücret alıyorlar. Ne var ki Avrupa ve Amerika'daki yapılan boks maçlarının aksine, Muay Thai dövüşçüleri çok az para kazanıyorlar. Üç, dört haftada bir dövüşlere katılıp yaklaşık 4000 - 6000 arasında Tayland Bahtı yani 100 Dolar civarında bir para alıyorlar.

Ayrıca maç öncesinde belli ritüeller uygulanıyor. Karşılaşmaya çıkmadan önce yapılan bu hazırlıklar arasında bütün vücudun yağlanması ve karandığı bütün havanın çıkarılması işlemi var. Ardından ringe çıkan dövüşçü Wai Koo adı verilen bir tür ritüel dans gerçekleştiriyor. Bu gelenek yüzlerce yıl öncesine dayanıyor. Dövüşçünün

hocasına, Muay Thai'ye ve ülkesine duyduğu hürmeti göstermek için her maç öncesinde bu dans tekrarlanıyor. Ayrıca her usta eğitmenin öğrencilerine öğrettiği Ram Muay adı verilen bir dans daha var. Öğrenciler ringin her yerinde dans ediyorlar ve ringin her bir köşesine dua ederek dokunuyorlar. Bu dans da dövüşçünün rakibine ve ruhlarına karşı duyduğu saygıyı gösteriyor.

Muay Thai, ülkede o kadar yüceltiliyor ki stadyumun girişine o güne kadar şampiyon olan kişilerin fotoğrafları devasa boyutlarda basılıyor. Tayland'da yaklaşık 30 bin çocuk boksör var. Ancak bu kadar küçük

yaştan eğitilmeye başlasalar dahi kariyerleri çoğu zaman pek de uzun ömürlü olmuyor. Genelde 20'li yaşların ortasına geldiklerinde aldıkları darbeler sonucunda kariyerlerinde daha fazla ilerleyemez duruma geliyorlar. Bu yüzden birçok dövüşçü hayatına antrenör olarak devam ediyor.

Ölene kadar

Kuralları ve felsefesiyle Taylandlılar arasında bir hayat biçimi haline gelen Muay Thai'nin kökeni 800 yıl öncesine dayanıyor. İlk olarak bütün vücudun bir silah olarak kullanıldığı bir yakın dövüş sporu olarak geliştirildi. 'Sekiz Uzun Sanatı' olarak da bilinen dövüş, vücudun sekiz bölgesi kullanılarak adeta bir silahla taklit ediyor olmasından dolayı bu ismi almış. Eller kılıç ve hançer, kollar darbelerle karşı zırh ve dirsekler ise rakipleri yere sermek için ağır bir topuz ya da çekik gibi kullanılıyor. Dizler ve bacaklar ise bala görevini görüyor. Muay Thai'nin sert olarak anılıyor olmasının

en önemli nedenlerinden biri ise dirsek ve dizlerin dövüş esnasında kullanılıyor olması.

1288 yılında başkenti saldırılardan korumak adına ilk kez Tayland ordusu oluşturulurken, bütün bir vücudun tek bir silah gibi kullanılmasından yola çıkıldı. Birkaç yüzyıl sonra bu özel ordunun aldığı dövüş eğitimleri Muay Thai'ye dönüştü ve

kültürlerinin vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Ardından ülke genelinde özel kamplar kuruldu. Genç erkekler kendini koruma, egzersiz yapma ve disiplin sahibi olmak gibi çeşitli nedenlerden dolayı bu dövüş sanatıyla ilgilenmeye başladılar. Öyle ki o dönem birçok Budist tapınığında keşifler dahi Muay Thai eğitimi aldı.

İlk profesyonel dövüşlerde, dövüşçüler kilosuna, boyuna, yaşına ya da görünüşüne göre eşleştirilmiyorlardı. Dövüşlerde herhangi bir limit de yoktu. Raundlar belli bir süreyle kısıtlı değildi. İlk zamanlarda üzerinde küçük bir delik açılmış hindistancazezini suyun üzerine bırakıyorlar ve o batınca ya da belli bir zamanı geçen ya da rakiplerini biri ayakta duramaz hale gelinceye kadar dövüş devam ediyordu.

Zamanla bu spor ülke genelindeki kutlamaları ve festivallerin tamamlayıcı bir parçası haline geldi. Bir dövüş stili olarak Muay Thai'yı tanımlayan temel öğeler köleşmeye başladı. Eğitimler, askerî tabakalar, savaşlar ve kaybedilen hayatların sonucunda dövüş ►

Kız ya da erkek ayrımı yok, çocuklar ailelerini geçindirmek için dövüşüyorlar.

◀ teknikleri daha hassas ve spesifik olarak belirlenmeye başlandı. Uygun tekniklerin belirlenmesinin ardından, emekli askerler ve babalar, öğrenciler ve oğulları saldırı ve savunma taktiklerini, doğru duruş ve pozisyonları becerilerini artırmak için öğretmeye başladılar. Bu öğrenciler ve çocuklar da kendilerinden sonra gelen jenerasyona aynı bilgileri aktardılar ve böylece Muay Thai'nin günümüze kadar gelmiş olmasını sağladılar.

Kötü ruhlardan koruyan dövmeleler

Taylandlılar batıl inanç sahibi olmaları, kötü ruhlar ve hayaletlere inanmalarına tanınıyorlar. Yüzyıllar boyunca Muay Thai dövüşçüleri kutsal dövmeleler ve tılsımlar kullanıp ruhsal seremoniler gerçekleştirerek kötü şansı önleyeceklerine ve kendilerini ringe kadar takip edecek olan kötü varlıkların kendilerinden uzak duracağına inanıyorlardı. Birçok dövüşçü de Taylandlı tapınaklara giderek, Maa

Muay Thai'de bütün bir vücut tek bir silah gibi kullanılıyor.

Doo adı verilen bir şifacı ya da yüksek rütbeli bir rahip tarafından Tayland kitaplarını tenlerine dövme olarak yaptırıyorlar. Bu yazılar ve geometrik şekiller sayesinde daha güçlü olduklarına ve kötü şans, hayaletler, ruhlar gibi negatif etkilerden korunduklarına inanıyorlar. Ringe çıkmadan önce dövüşçülerin yağlanmasının bir diğer nedeni de aslında bu batıl inançlarıyla ilgili. Dövüşçüler üzerlerine özel yağlar ya da iksirler sürerek acı ve yaralanmalara karşı daha dayanıklı olduklarını düşünüyor. Muay Thai dövmesi yapan ustalar halen eski teknikleri tercih ediyorlar. Yüzyıllar boyunca süregelen tekniğe ucu sivri küçük bir bambu kullanılıyor.

Phuket'e yolculuk

Bu konu hazırlanırken, cinsiyet politikaları ve kadın bedeninin kullanımı üzerine çalışan sanatçı Gözde Türkkan'ın büyük desteği oldu. Türkkan'ın Full Contact isimli fotoğraf sergisi, para birimine çevirebilir bir değer ve paranın takas alanı olarak hem kadın hem de erkek bedenlerinin kullanımındaki paralellikleri ortaya çıkarıyordu. Hayatta kalma arzusuyla tüketilen bedenlerin, terin, paranın ve gurunun hikâyesini 'Tayland'da çektiği fotoğraflarına yansıtmişti.

LAURENE TUE – MUAY THAI DÖVÜŞÇÜSÜ / 22 YAŞINDA

Aslen nerelisiniz?

Fransız'ım. 2004 yılından beri de İngiltere'de yaşıyorum ama son altı aydır Pattaya'dayım.

Muay Thai'ye ne zaman ve nasıl başladınız?

15 yaşındayken başladım. Çocukken yedi yıl boyunca bale yaptım ama bir gün bir boks maçına ait bir fotoğrafa karşılaştım. Bunun üzerine annemden beni Fransa'daki bir boks kulübüne yazdırmasını istedim ama kırık bir buruna sahip olmamı istemediği için benim bu isteğimi reddetti. İngiltere'ye taşınmamın ardından dünya şampiyonu bir kadının kickboks eğitimi verdiğini duydum. Bunun üzerine anneme tekrar danıştım. Kursa gitmeye izin verdi. Hocam Karen Ousey üç yıl üst üste Dünya Muay Thai Şampiyonu olmuştuk ve çok güzel bir kadındı. Muay Thai eğitimine başlamam için annemi ikna eden de oldu.

Dövüş sporları arasında özellikle Muay Thai'yi seçmenizin nedeni neydi?

İngiltere'de gittiğim okul pekiliydi. İngilizceyi de çok iyi konuşuyordum. Yabancı olduğum için okulda beni dışlıyor ve eziyorlardı. Çok utangaç bir yapım vardı o dönemde ama Muay Thai bütün hayatımı değiştirdi. Bir kadın olarak kendime daha çok güvenmeye başladım. Fiziksel olarak kendini koruyabilen olduğunu bilmek sizi daha güçlü bir hale getiriyor. Kendimi dışlanmış ve yalnız hissederken, Muay Thai hayatımın merkezi oldu ve bu sayede harika insanlarla tanıştım. Böyle usta bir sanatı öğrenirken, vücudumun limitlerini zorluyor olmak beni inanılmaz mutlu etti. Bir kadının gayet feminen ve güzel olup Muay Thai gibi sert bir spor yapabileceğini herkesin fark etmesini istiyorum.

Karşılaşmalarda kullandığınız bir takma isiminiz var mı?

Evet, Tayland'daki dövüş isminin dolunayın günü anlamına gelen 'Wanpen'.

Muay Thai sizce bir hayat biçimi midir?

Muay Thai gerçek anlamıyla benim yaşam tarzımdı. 18 yaşındayken, üniversiteye gitmek için Londra'ya taşındım. Ancak üç ay sonra hayalim olan Muay Thai'nin peşinden gitmeye karar verdim ve okulu bıraktım. Muay Thai bir dövüş sporu olmasından öte benim ruhsal bir yolculuğum, kendimi daha iyi tanıyıp ve hayata dair hedeflerimi belirlememe sağladı. Ardından Pattaya'da bir arkadaşımın önerisi üzerine bir Muay Thai salonuna başvurdum. Bana kalacak bir yer verdiler salonunda. Kliması, sıcak suyu ve duşu yok, tuvaletleri de sifonsuz. Kovalarla duş alıyorduk ama basitlik, sadelik hoşuma gidiyor. Bazen kendime 'Her şeyi bırak evine geri dön, bir iş bul, bir ev al, yakışıklı bir sevgili yap ve aile kur' diyordum. Diğer yandan da hala genç olduğumu ve bu yapmak istediklerimi gerçekleştirmek için önmüde çok zaman olduğumu düşünüyorum. Yıllardır öğrendiklerim sınıflarda öğretilmiyor.

Bugüne kadar yaşadığınız en dehşet verici an neydi?

En dehşet verici anımı Londra'daki bir dövüşümün ardından yaşadım. Omurgam incinmişti. Boynumu dik tutmakta zorlanıyordum ve tam olarak doğrulup yürüyemiyordum. Kelimeler ağzımda yuvarlanıyordu. Diğer yaralarımı ise hissedemiyordum bile çünkü hissettiğim ağrı çok yoğundu. Ayak bileğin burkulmuş ve dizlerimin arkasındaki bağlar da zedelemişim. Hastanede günlerce kaldım. O gün hastanede ki yatışımda yataktan, annemle korkunç bir diyalog geçti aramızda. Anneme dedim ki 'Eğer bir gün benim zarar görürse ve bir sebze

Antrenman sırasında

dönüşürsem ya da kendime değişsem, bunu benim için bitirmeye söz verebilir misin' ve ikimizde ağladık sonra. Annemle çok yakınız ve o gün beni öyle görmesine izin verdiğim için kendimi asla affetmeyeceğim. ▶

SUNANTA – MUAY THAI DÖVÜŞÇÜSÜ / 26 YAŞINDA

Aslen nerelisiniz?

Benim biraz kânsık bir geçmişim var. Yarı Kenyalı yarı Finlandiyalıyım ama İsveç'te doğdum. Şu anda da Londra'da yaşıyorum. Ancak birkaç aya kadar temelli Tayland'a yerleşmeyi planlıyorum. Daha fazla unvan kazanmak ve Muay Thai'nin tanıtımını yapmak istiyorum. Hayallerin kadınların da erkekler kadar güçlü olabileceğini göstermeyi ve daha çok kadının gerçekten peşinden gitmesini için ilham vermeyi umuyorum.

Ne kadar zamandır Muay Thai yapıyorsunuz?

Yaklaşık bir buçuk yıldır. Bugüne kadar 15 dövüşe katıldım ve PK – 1 unvanımı ve Dünya Muay Thai Konseyi'nin düzenlediği şampiyonada kendi alanımda kemeri kazandım.

Muay Thai'ye nasıl ve neden başladınız?

Muay Thai'yi ilk deneyişim daha çok gençken, Brezilya'da oldu. O zamanlar Rio'da yaşıyordum ve orada çocukları sokaktan uzak tutmak için bir proje üzerine çalışan birkaç kişiyle tanıştım ve onlara katıldım. Farklı yaşlardaki 70 çocuk bu çalışmaya dahil oldu. Kum torbamız ve boks eldivenimiz yoktu. Bu yüzden daha çok teknik çalışıyor ve form tutuyorduk. İşte o dönemde Tayland'a gitme hayalini kurturmaya başladım.

Özellikle Muay Thai'yi seçmenizin nedeni neydi?

Bruce Lee'yi seyrederek büyüdüm ve her zaman dövüş sanatları yapmak istedim ama bunu gerçekleştirebilecek bir imkanım olmamıştı. Muay Thai ilgimi çok çekti, çünkü bence onun kadar etkili olan bir dövüş sanatı yok.

Dövüşlerde kullandığınız bir takma adınız var mı?

Takma adım Sol. Portekizcede güneş anlamına geliyor. Yıllar önce bir arkadaşım, "Güneşin sıcaklığı bana seni hatırlatıyor, hep güneş gibi mutlu ve parıl parılsın" diyerek bana bu ismi takmıştı.

Muay Thai'yi bir hayat biçimi olarak kabul ediyor musunuz?

Tayland'da çocuklarına bakmayan yoksul

aileler onları bu eğitim kamplarına göndererek kazandıkları azıcık parayla kendi geçimlerine katkıda bulunmalarını bekliyorlar. Bu çocukların birçoğu okula bile gitmiyor. Gün boyu saatler süren antrenmanlar yapıyorlar ve haftalık ya da aylık olarak dövüşerek bir sonraki şampiyon olmayı umuyorlar. Hiçbir anne çocuğu için bunu istemez ama başka seçenekleri yok. Bu onların yoksulluktan kurtulmaları için tek seçenekleri. Bazen altı yaşındaki küçük bir çocuğun dövüşüyor olduğunu görmek çok üzücü tabii oluyor ama ben buna pozitif yönden bakmaya çalışıyorum. Bu şekilde hem ailelerine yardım etmiş oluyorlar hem de bir kariyer ediniyorlar. Bunlar hayatın gerçekleri. Gümüş bir tepsî üstünde kimse size hayalinizi sunmuyor. Bu yüzden özellikle Taylandlılar için Muay Thai bir hayat biçimi.

Çocuğunuz olsaydı, onu Muay Thai yapması için destekler miydiniz?

Her zaman atletiktik ve sporun insanın kendi karakterini inşasında çok önemli bir rol oynadığını düşünüyorum. Disiplinli olmayı öğreniyorsunuz ve kendine daha çok güvenen bir haline geliyorsunuz. Bir gün çocuğum olursa, bütün gün bilgisayarı ya da televizyonu karşısında oyun oynamasındansa, onu mutlaka tercih ettiğî bir spora yönlendiririm. Çünkü Muay Thai'nin ne kadar sert olduğunu bildiğim için onları asla bunun içine zorla itmem.

Sunanta, zafere kutlarken

Türkkan, kickboks'la başladığı eğitimine yıllardır Muay Thai ile devam ediyor. Eğitimi yerinde almak ve fotoğraf çekmek için Phuket'e doğru yola çıkıyor. Rawai Muay Thai isimli bir kampa katılıyor. Gündüzleri antrenmanlara katılmayı, akşamları ise gece hayatının en canlı olduğu barlarda ücretli sevişmeler ve onların müşterileri üzerine çalışmayı planlıyor. Antrenmanlar sırasında çocukken, eğitim bedelleri çilesitlenen dövüşçüler ile barlarda çalışan kadınların ortak geçim kaynağı olan beden olgusunu fark ediyor. Serginin içeriği de bu şekilde gelişiyor.

Kendi deneyiminden yola çıkarak hazırladığı çalışmasının temelini ise "Küçüklüğünden beri hem kız hem de biraz erkek çocuğu özelliklerine sahiptim. Ergenlik döneminde ise kendi cinsiyetinden rahatsızlık duymaya başladım. Erkekler daha şanslı, kadınlar daha şanssız gibi bir yargıya varmışım" diyerek anlatıyor. Türkkan, cinsiyetinden artık daha memnun olsa da yaptığı dövüş sporunun hayatının vazgeçilmez olduğunu, kendisine tarif edemediği bir haz verdiğini ve belki de içindeki eril tarafla böyle tatmin ettiğini söylüyor.

Muay Thai'yle kadınlar da erkekler kadar güçlü olduklarını ispatlıyorlar.

Türkkan'ın gittiği kampın sahibi ve baş antrenörü olan Tuk Rawai, Muay Thai dünya şampiyonu. Rawai, eskiden kampatçı şartların çok daha zor olduğundan bahsediyor. Sadece eğitim üzerine odaklı olan bu kampta çocuklar çok küçük odalarda hep beraber yaşıyorlarmış. Kafaları dağılmasın diye de antrenmanlardan önce ve sonra odalara kapatılıyorlarmış. Günümüzde ise bu uygulamalar halen bazı kamplarda devam ediyor.

Genç, dişi ve güçlü

Muay Thai sadece erkekler için değil bir dövüş sporu değil. Kadın dövüşçüler de bu alanda oldukça iddialı. Güçleri ve dövüşleriyle bir kadının bir erkek kadar güçlü olabileceğini ispatlıyorlar. 20'li yaşlarında kendisini bu sporla adanmış ve Muay Thai bir hayat biçimi olarak kabul eden Laurene Tue ve Sunanta, deneyimlerini, ne tür zorluklarla karşılaştıklarını ve hayallerinin peşinden gitmenin verdiği mutluluğu anlatırken, sponsor bulmakta çok fazla zorlandıklarını ve destek beklemediklerini bizimle paylaşıyor. ■